

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

DE WATERDRIEHOEK: KINDERDIJK, DORDRECHT EN DE BIESBOSCH

Tijdschrift

- **Holland: historisch tijdschrift:** jrg. 46, nr. 3 (najaar 2014).
Themanummer Hollands erfgoed in lijnen.

Websites

- **Canon van Zuid-Holland : De Sint Elisabethsvloeden van 1421, 1422 en 1424**
Een korte beschrijving van het verloop en de gevolgen van de drie stormen. Er ontstond een binnensee waarin de Biesbosch gevormd zou worden en die voor Dordrecht het verlies van haar economische macht betekende.
- **Geschiedenis van Zuid-Holland: Dordrecht, Biesbosch, Kinderdijk: verbonden door het water**
De website Geschiedenis van Zuid-Holland geeft brede informatie over de geschiedenis van de Waterdriehoek, maar ook bezoekersinformatie: wat is er ter plekke te zien en te beleven.
- **Geschiedenis van Zuid-Holland : Educatie Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch**
Twee educatieve programma's voor voortgezet onderwijs en basisonderwijs.
- **Sint Elisabethsvloed in 1421**
Website met schilderijen, kaarten en een documentaire over de ontwikkeling van het Eiland van Dordt van 1500-1998. In de documentaire gaat Frank Peters van RTV Dordrecht op zoek naar de ware toedracht van de Sint Elisabethsvloed van 1421.

KINDERDIJK

Boeken

- **Notenboom, E.**
Molenrijk Zuid-Holland: 224 molens in beeld
Na een inleidend deel volgt een inventarisatie van alle 224 molens in de provincie, voorzien van prachtig fotomateriaal en een korte beschrijving van bijzondere gebeurtenissen in het leven van elke specifieke molen.
- **Notenboom, E.**
Panorama Kinderdijk: land, wind, water
Fotoboek met beknopte informatie over de negentien wereldberoemde watermolens van het UNESCO Werelderfgoed Kinderdijk in alle jaargetijden. De hoofdstukken gaan over de komst van de molen naar Nederland, de watermolens van Kinderdijk, het vroegere niet te benijden leven van de molenaar, de gemalen en het watermanagement, en de nodige restauraties en onderhoud van de molens.
- **Werelderfgoed Kinderdijk: Molens, water en gemalen**
Rijk geïllustreerd overzicht van de geschiedenis en de ontwikkeling van het waterbeheer in en rondom Kinderdijk.

Filmpjes

- **Kinderdijk, het leven op de molen rond 1900**
Dit filmpje toont hoe het leven op de molen er aan toeging. Het hele molenaarsgezin werkte mee om de kost te verdienen.
- **De molens bij Kinderdijk**
Nostalgie plaatjes van de molens anno 2012 met daarboven de typisch Nederlandse lichten.
- **Watermolens in Kinderdijk 1963**
Zwart-wit filmpje uit 1963 over de molendagen van juli en augustus 1963.
Te zien zijn de molens van Kinderdijk, maar ook de bezoekers.
- **Winter 2012, schaatsen bij de molens van Kinderdijk!**
Ijspret op de sloten, vaarten en boezems rond de molens van Kinderdijk.

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

Sociale media

- **Kinderdijk (Flickr)**
De resultaten van een fotosearch op Flickr: een omvangrijke serie afbeeldingen van Kinderdijk.
- **Molens Kinderdijk (Twitter)**
Officieel Twitteraccount van Werelderfgoed Kinderdijk.
- **Werelderfgoed Kinderdijk (Facebook)**
De officiële Facebookpagina van het Werelderfgoed Kinderdijk. Tien eeuwen waterbeheersing met negentien molens en drie gemalen op één plek, sinds 1997 op de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

Websites

- **Beleefroutes: Molens van Kinderdijk**
Interactieve wandelroute, 4,3 km.
- **Historische Vereniging West-Alblasserwaard: collectie ansichtkaarten Kinderdijk**
Fotoarchief
- **De Mooiste molens van Nederland**
Beschrijving van een fietstocht van 11 km langs de 19 molens van Kinderdijk.
- **Volkverhalenalbum, hoe Kinderdijk aan zijn naam komt**
De oorspronkelijke naam van het dorp is 'Elshout'. Lees hier de verschillende verhalen die de ronde doen over het ontstaan van de naam Kinderdijk.

KINDERDIJK: POLDERMOLENS EN BOEZEMMOLENS

Boeken

- **Knol, Nico**
Wieken op de wind
Fotoboek met meer dan 100 kleurenfoto's met summiere tekst over de bemalingsgeschiedenis van het molengebied Kinderdijk. De foto's zijn genomen in alle seizoenen en stuk voor stuk schitterend en bijzonder sfeerbepalend.
- **Notenboom, E.**
Kinderdijk, land, wind en water, Hollands waterbeheer door de eeuwen heen
Tweetalig (Nederlands en Engels) boek over het verleden en heden van dit gebied in al zijn facetten voorzien van prachtige kleurenfoto's. De geschiedenis van de molens en de strijd van de bewoners van de Alblasserwaard tegen het water.

Filmpjes

- **Geschiedenis van Zuid-Holland: Zie de wind waait door de molens. De molens van Kinderdijk.**
Kort inleidend filmpje van het Erfgoedhuis Zuid-Holland over de molens van Kinderdijk en hoe ze ingezet worden tegen de strijd tegen het water.
- **Hoe werkt de poldermolen?**
Dit filmpje laat zien hoe poldermolens zoals die in Kinderdijk het water uit een polder weg pompen.

Sociale media

- **Alblasserwaard (Pinterest)**
Pinterestbord over de Alblasserwaard, de polder die drooggemalen wordt door de molens en gemalen van Kinderdijk.

Websites

- **Alblasserwaard**
Wikipedia geeft een kort beeld van de waterbeheersing in de Alblasserwaard en hoe de molens van Kinderdijk daarbij ingezet worden.

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

- **Unesco Werelderfgoed Kinderdijk: 740 jaar Nederlands watermanagement**
De website van het Werelderfgoed Kinderdijk beschrijft de strijd tegen het water met molens en gemalen en het ontstaan van Kinderdijk. Met een overzicht van activiteiten.

DORDRECHT: ONTSTAAN EN ONTWIKKELING

Boeken

- **Benschop, R**
Historische atlas van Dordrecht: stad in het water
Deze atlas geeft de geschiedenis van Dordrecht en omgeving in kaart, beeld en tekst. Van de eerste nederzettingen in de elfde en twaalfde eeuw tot de arbeiderswijken (Krispijn) en tuindorpen in de vorige eeuw.
- **Jong, H.C. 't**
De oudste stad van Holland: opkomst en verval van Dordrecht, 1000 – 1421
Op basis van literatuur en archeologische vondsten wordt de oudste geschiedenis van Dordrecht geschetst tot en met de Hoekse en Kabeljauwse twisten en de Elisabethsvloed van 1421. Rijkelijk geïllustreerd boek.
- **Wijk, Wim van**
Dordrecht: van stad tot eiland
De ontstaansgeschiedenis van het Eiland van Dordrecht. Een rijk geïllustreerd boek waarin aandacht wordt besteed aan de bedijkingen en inpolderingen waardoor Dordrecht haar huidige vorm heeft gekregen. Bij het boek zit een uitneembare kaart met een fietsroute.
- **Wijk, Wim van**
Over de kop
Geschiedenis en anekdotes over de 'Kop van 't land', een aan de Biesbosch grenzend gebiedje even buiten Dordrecht.

Filmpjes

- **Dordrecht, eiland van polders**
Een serie opeenvolgende animaties laat zien hoe inpolderingen de huidige vorm aan het Eiland van Dordrecht hebben gegeven.
- **Dordrecht zoals het vroeger was**
Authentieke filmbeelden uit de geschiedenis van Dordrecht met nadruk op de economische ontwikkeling van de stad: de aanleg van bruggen, de start van verzekeringsmaatschappij De Holland, het openen van zeehavens, de kaakjesfabriek Victoria en de MTS.
- **Inzicht: Dordrecht 1**
Aan de hand van een aantal belangrijke historische gebeurtenissen wordt de geschiedenis van Dordrecht geschetst, van het ontstaan van de stad tot ver in de twintigste eeuw.
- **Stichting Dordtse Wateren start met project 'Leefwerf de Biesbosch'**
Filmpje over de plannen om van een stukje voormalige haven een woongebied te maken met woonboten en drijvende tuintjes. En zo dit stukje Dordts erfgoed te bewaren door het te benutten. Het project zo uiteindelijk geen doorgang vinden.
- **Het verleden van Nederland – Dordrecht stapelrecht**
Uitleg wat het stapelrecht inhield voor de economische macht van Dordrecht. Met documenten en schilderijen die het handelsverleden van de stad verbeelden. En plekken in het hedendaagse Dordrecht die daaraan herinneren zoals de Wijnstraat, de Aardappelmarkt en de Houwtuinen.

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

DORDRECHT: HISTORIE

Boeken

- **Baarda, Frits**
111 Plekken in Dordrecht die je gezien moet hebben
Aantrekkelijk vormgegeven gids met 'geheime' tips over bezienswaardigheden in en rondom Dordrecht, veelal voorzien van historische achtergronden.
- **Baarda, Frits**
Aan de rand van de ramp
Dit boek beschrijft de rol en het lot van Dordrecht tijdens de watersnoodramp van 1953. Dordrecht bevond zich op de grens van het rampgebied; een deel van de stad en haar buitenpolders overstroomden en er kwamen veel evacués uit Zeeland en de Hoekse Waard. Dordrecht was tevens het centrum van de landelijke reddingsoperatie.
- **Baarda, Frits**
Het Dordt boek: 1200-2005
Een veelzijdig beeld van de geschiedenis van Dordrecht aan de hand van ruim driehonderd onderwerpen. Rijk geïllustreerd.
- **Crone, Werry**
Groet uit Dordrecht: een eeuw verstreken
Fotoboek met ansichtkaarten uit het Dordrecht van het begin van de vorige eeuw met daar tegenover vaak een foto van de huidige situatie.
- **Het Dordts Patriciërshuis: Museum aan de Maas**
Jubileumboek ter gelegenheid van het eerste lustrum van het museum. Met veel kleurenfoto's verlicht overzicht van de bouw- en bewonersgeschiedenis, de kunstcollecties en het interieur.
- **Het Hof van Nederland**
Dit rijk geïllustreerde boek verhaalt over de geschiedenis van Dordrecht en het voormalig Augustijnerklooster, waar in 1572 de fundamenten voor onze natiestaat werden gelegd. Ook is er ruime aandacht voor de huidige bestemming, onder meer een pas geopend eigentijds Museum over de geschiedenis van de stad..
- **Koman, Ruben A.**
Bèh...! Groot Dordts volksverhalenboek: een speurtocht naar volksverhalen, bijnamen, volksgeloof, mondelinge overlevering en vertelcultuur in Dordrecht
Rijk geïllustreerd overzicht van volksverhalen die in Dordrecht de ronde doen.
- **Rijkhoek, Kees**
'Dalijk is het mooie weg': Rijkhoeks kijk op Dordrecht
Verzameling sfeervolle zwart-wit foto's van fotograaf Kees Rijkhoek uit de late jaren zestig en de vroege jaren zeventig.
- **Rouw, K.**
Dordtse kleuren
Prachtig geïllustreerd verslag van een recent onderzoek naar de geschiedenis van kleur in de architectuur van Dordrecht. Het leverde een kleurenwaaier op met vijfenvijftig Dordtse kleuren en de aanduiding wanneer en waarop ze gebruikt werden. Vrijwel alle huizen die in de afgelopen 10 jaar een schilderbeurt kregen, zijn voorzien van Dordtse kleuren.
- **Schneiders, Paul**
'k Kan Dordt zomin zonder haar leeszaal denken: 100 jaar Openbare Bibliotheek Dordrecht
De geschiedenis van de eerste openbare bibliotheek van Nederland.
- **De Zichtbaere werelt**
Rijk geïllustreerde tentoonstellingscatalogus over de Dordtse schilderkunst in de 17e eeuw in het Dordrechts Museum. De diversiteit in onderwerpen, schilders en schilderstijlen geeft een fraaie indruk van de productie in de oudste stad van Nederland in deze eeuw.

DORDRECHT: JEUGDVERHALEN

Jeugdboeken

- **Kerkhoven, René**
Deining in Dordrecht

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

Jeugdverhaal over twee vrienden uit groep 7 die betrokken raken bij diefstallen in de omgeving van Dordrecht en daarom op onderzoek uitgaan. Vanaf ongeveer 9 jaar.

Filmpjes

- **Ary Scheffer**
Dit filmpje presenteert schilderijen van de in Dordrecht geboren romantische schilder Ary Scheffer (1795-1858). Tijdgenoten rekenen hem tot de allergrootsten van de Franse school. In Parijs maakte hij furore als sociëtyportrettist. Uit zijn religieuze en eigentijdse onderwerpen spreekt betrokkenheid bij politieke, maatschappelijke en culturele ontwikkelingen. Het Dordrechts Museum beschikt over een groot aantal schilderijen van hem.
- **Canals of Dordrecht Holland by boat**
Beelden van de Dordtse havens, gefilmd tijdens een boottocht.
- **Dordrecht zoals het vroeger was**
Een zwartwitfilm met opnamen van Dordrecht uit voornamelijk de jaren 1930 – 1950.
- **Dutch landscapes (Albert Cuyp)**
Dit filmpje presenteert schilderijen van Albert Jacobszoon Cuyp (1620- 1691), geboren en overleden in Dordrecht. Albert Cuyp staat bekend om de vele afgebeelde kleurrijke figuren en dieren en om zijn vaak volle kleurenpalet. Maar ook om zijn stemmige riviergezichten, waaronder het beroemde *Gezicht op Dordrecht*, met juist een gebruik van de matte kleuren die met Hollandse landschappen geassocieerd worden. Het Dordrechts museum bezit werken van hem.
- **Grote Kerk Dordrecht**
Een korte documentaire over de ontstaansgeschiedenis van de Grote Kerk in Dordrecht, ook wel bekend als de 'Onze Lieve Vrouwekerk'. Te starten met de ontstaanslegende, gevolgd door een verslag van de echte bouw met al zijn vertragingen en problemen.
- **Hier zijn de van Rossems**
Twee broers en een zus van Rossem, alle drie historicus, wandelen door het historische Dordrecht, ca. 25 min.
- **Huis van Gijn 24 uur weer in gebruik door familie van Gijn (26 augustus 2013)**
Het museum Van Gijn aan de Nieuwe Haven trekt jaarlijks veel bezoekers die willen zien hoe de bewoners er ooit leefden. Maar hoe het er echt aan toe ging eind 19de eeuw is nog altijd moeilijk voor te stellen. Om dat te veranderen, brengen de medewerkers van het museum het huis tot leven. Een etmaal lang gaan ze terug in de tijd van ruim 100 jaar geleden.
- **In gesprek met Laurens Gooshouwer, eigenaar van het Dordts Patriciërshuis**
In deze aflevering van 'In gesprek met' is Ad van den Herik te gast in het Dordts Patriciërshuis waar hij een rondleiding krijgt van de eigenaar van het Museum aan de Maas, Laurens Gooshouwer.
- **Inzicht: Dordrecht 2**
Een historische stadswandeling die start in de Blindeliedengasthuissteeg met oog voor de Dordtse gevels langs de route.
- **Oud Dordrecht**
Een serie foto's met bijschrift van Dordrecht zoals het was in de jaren 1910 – 1950.

Sociale media

- **Dordrechts Museum (Facebook)**
Kunstmuseum
- **Historisch Dordrecht (Pinterest)**
- **Huis van Gijn (Facebook)**
Historisch Museum. Kunstmuseum
- **Kunst uit Dordrecht (Pinterest)**
- **Regionaal Archief Dordrecht (Facebook)**
- **De Synode van Dordrecht (Pinterest)**

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

Websites

- **Documentatie- en Kenniscentrum Augustijnenhof**
Website van het platform voor genealogisch-, bouw- en (kunst)historisch onderzoek over Dordrecht. Het Augustijnenhof geeft de tijdschriften Dordrecht Monumentaal (over cultuurhistorie) en Dordts geboren (over genealogie) uit. Nummers van Dordrecht Monumentaal zijn hier digitaal in te zien.
- **Het Dordts Patriciërshuis**
Dit historische pand herbergt een museum met schilderijen, tekeningen, meubels en gebruiksvoorwerpen.
- **Grote Kerk Dordrecht**
Website van de Grote Kerk van Dordrecht. Met informatie over het kerkgebouw en het rijke verleden van dit belangrijkste monument van Dordrecht.
- **Het Hof van Nederland**
Website van het museum over de geschiedenis van de stad dat gevestigd is in het voormalige Augustijnerklooster, waar in 1572 de fundamenten voor onze natiestaat werden gelegd.
- **Huis van Gijn**
Website van het museum gevestigd in een 18^eeeuws woonhuis. De inrichting is grotendeels origineel.
- **Ons Dordrecht**
Bekijk hier oude foto's van Dordrecht
- **Regionaal archief Dordrecht**
Via deze website kan gezocht worden in de collectie van het Regionaal Archief Dordrecht met zijn duizenden archiefstukken als beeld- en geluidsfragmenten, bouwhistorische tekeningen, archeologische vondsten, prenten, kaarten, boeken, tijdschriften en kranten.
- **De Unie van Dordrecht: juli 1572: het begin van de staat Nederland**
Beknopte informatie over de Unie van Dordrecht, de eerste in een reeks unies van de Nederlandse Opstandelingen tegen Spanje tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Deze werd op 4 juli 1575 gesloten in Dordrecht door afgevaardigden van de Staten van Holland en de Staten van Zeeland.

DE BIESBOSCH: ONTSTAAN

Boeken

- **Hoek, Jan**
De Biesbosch ten tijde van het getij
De geschiedenis van de Biesbosch, geïllustreerd met oude zwart-wit foto's
- **Schipper, P. de**
De Biesbosch; gisteren, vandaag en morgen
Allerlei historische, culturele en sociale thema's worden in dit boekje in woord en beeld aan de orde gesteld.
- **Wijk, Wim van**
Het Biesbosch boek
Compact boekje met ruim 300 korte verhalen, zowel historische als hedendaagse rond alle mogelijke onderwerpen over de Biesbosch: de bevers, de grienden, de onderduikers en de Sint-Elisabethsvloed. Maar ook hoephout, kenezalf en de zonnepont.
- **Wijk, Wim van**
Historische atlas van de Biesbosch: zes eeuwen Biesbosch in 78 kaarten
Deze atlas in groot formaat laat zien hoe de Biesbosch veranderde in de 500 jaar na het ontstaan tijdens de Sint-Elisabethsvloed. Speciaal voor deze uitgave is een [website](#) gemaakt, die een toelichting op de kaarten in de atlas geeft.

Filmpjes

- **Boek over zes eeuwen Biesbosch**
Filmpje waarin Biesboschkenner Wim van Wijk zijn historische atlas over de afgelopen zes eeuwen presenteert.

Websites

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

- **Biesbosch.nu**
Een zeer uitgebreide website over de Brabantse en Zuid-Hollandse Biesbosch. Met informatie over recreatiemogelijkheden, de infrastructuur, historie en natuur. Denk bij de laatste twee aan het ontstaan van de Biesbosch, de planten en dieren die er leven, een overzicht van alle gebieden en de verklaring van hun benaming.

DE BIESBOSCH: NATUUR

Boeken

- **Es, Thomas van der**
De Nieuwe Biesbosch: van polderland naar waterland
De auteur, boswachter in de Biesbosch, vertelt over de veranderingen die vrij recent zijn ingezet, waardoor de rivieren weer de ruimte krijgen en de natuur haar gang mag gaan. Het boek is geïllustreerd met fraaie kleurentekeningen.
- **Lemmens, Frans**
Holland, natuur in de delta
Groot formaat fotoboek n.a.v. van de recente gelijknamige film over het natuurleven in de delta en langs de rivieren.
- **Nederveen, Wytse**
BiesBoschBeestenZBoek
Kinderboek waar in korte verhaaltjes verteld wordt over de Biesbosch en de dieren die er voorkomen. Vanaf 9 jaar.
- **Rijkhoek, Kees**
'Dalijk is het mooie weg': Rijkhoeks kijk op Biesbosch en Alblasserwaard
Natuur- en landschapsfoto's in kleur en zwart-wit van de vier seizoenen in de Biesbosch, voorafgegaan door zwart-wit foto's van de Alblasserwaard. De foto's dateren van voor 1973.
- **Wijk, Wim van**
De Biesbosch na de Don-Boscofloed
Geïllustreerd boek over de natuurontwikkeling in de Biesbosch na de wateroverlast van januari 1995.

Filmpjes

- **Bevers in de Biesbosch**
Beelden van bevers in de Biesbosch. Vroeger kwam de bever in Nederland in het wild voor maar in 1826 werd de laatste gedood. In 1988 werden drie paartjes in de Biesbosch uitgezet en op dit moment leven er ongeveer 80 stelletjes.
- **Biesbosch door de ogen van boswachter Thomas van der Es**
Boswachter Thomas van der Es introduceert 'zijn' Biesbosch, een avontuurlijk doolhof van rivieren, eilandjes met wilgenbossen en grillige krekens met glashelder water. Bovendien een van de weinige zoetwatergetijdengebieden in Europa.
- **Ochtend in de Biesbosch**
Sfeervolle filmbeelden vanaf het water gemaakt tijdens een vaartocht door 'De Hollandse Biesbosch'. Met veel water, een opkomende zon en bevers.
- **Zeearenden in de Biesbosch close up**
Beelden van zeearenden in de Biesbosch tijdens het verorberen van gevangen vis. Het is geen nieuws meer dat er zeearenden in de Biesbosch broeden, in 2014 waren dat twee paartjes die samen vier jongen voortbrachten.

Sociale media

- **Biesbosch (Flickr)**
Resultaat van een fotosearch op Flickr: een uitgebreide serie sfeerfoto's van de Biesbosch.
- **Biesbosch (Pinterest)**
Pinterestbord met beelden over natuur, en recreatie in de Zuid-Hollandse en Brabantse Biesbosch.

DE BIESBOSCH: WERKEN

Boeken

- **Esch, J.M. van der**
Tussen bies en wilg: Over kooikers, otterjagers en biezensnijders in de oude Biesbosch
Met veel foto's geïllustreerd overzicht van het leven en werk van Biesboschbewoners.
- **Haan, R.**
De Biesbosch in de twintigste eeuw: een eeuw van grote veranderingen
Aan de hand van zwartwit foto's worden de vorderingen getoond die zich in de vorige eeuw in de Biesbosch voltrokken. Van de vissers, griendwerkers en kooikers aan het begin ervan tot de natuurbeheerders, milieudeskundigen en parkwachters aan het einde van de eeuw.
- **Haan, R.**
De onherbergzame Biesbosch: over griendketen, woonarken en kooihuizen
De voormalige omstandigheden van wonen en werken worden door anekdotes en korte verhalen, voorzien van uniek beeldmateriaal in herinnering gebracht.
- **Merwe-Wouters, Geke van de**
Leven en overleven in de Biesbosch: Bewoners en betrokkenen vertellen hun verhaal
Persoonlijke verhalen in de vorm van gedichten, verhalen, interviews, terugblikken en feitenrelazen, aangevuld met historische en ecologische informatie over de Biesbosch. Een uitgave in opdracht van het Biesbosch Museum.
- **Pols, C.**
En het werd stil
Roman over het harde leven van de griendwerker Janus in de Biesbosch zo'n 100 jaar geleden. De hele week van huis, slapen in de schrankkeet, kloven in zijn handen. De Biesbosch is zijn thuis, de stilte zijn muziek. Over het armoedige gezinsleven en het altijd dreigende water dat een schamel inkomen oplevert.
- **Werther, H.**
De Biesbosch in beeld
Lees- en kijkboek met sfeerfoto's en een achtergrondverhaal over de invloed van de Deltawerken sinds 1970 (het wegvallen van eb en vloed) en de sociale situatie van de arbeiders.
- **Wijk, Wim van**
Het Biesbosch boek
Compact boekje met ruim 300 korte verhalen, zowel historische als hedendaagse, met foto over alle mogelijke onderwerpen over de Biesbosch: de bevers, de grienden, de onderduikers en de Sint-Elisabethsvloed, maar ook hoephout, kenezalf en de zonnepont.

Filmpjes

- **Hennie uit de Biesbosch**
Filmisch portret van een markante bewoonster van de Biesbosch.

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

Websites

- **Biesbosch.nu**
Een zeer uitgebreide website over de Brabantse en Zuid-Hollandse Biesbosch. Met informatie over natuur, recreatiemogelijkheden, historie en sociale ontwikkeling. Denk bij dit laatste aan ambachten, de personalia van mensen die er ooit werkten en de vorderende infrastructuur.

DE BIESBOSCH: JEUGDVERHALEN

Jeugdboeken

- **Kerkhoven, René**
Bonje in de Biesbosch
Spannend verhaal dat zich in de voorjaarsvakantie in de Biesbosch afspeelt. Vanaf ongeveer 9 jaar.
- **Nederveen, Wytske**
BiesBoschBeestenZBoek
Kinderboek waar in korte verhaaltjes verteld wordt over de Biesbosch en de dieren die er voorkomen. Vanaf 9 jaar.

ER OP UIT!

Brochures

- **Waterpaspoort van het waterrijk Zuid-Holland**
Kinderen kunnen in dit paspoort stempels sparen bij het bezoeken van één van de zestien attracties in de Waterdriehoek. Bij vijf stempels worden ze uitgenodigd om een oorkonde in ontvangst te nemen op één van de locaties uit dit paspoort. Met per attractie korte informatie.
Gratis te bestellen bij het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

Kinderdijk

Routes

- **Fietsknooppuntenplanner Alblasserwaard- Kinderdijk**
Fietstocht 54 kilometer, onder andere langs Kinderdijk. Met korte informatie over bezienswaardigheden langs de route.
- **Fietsroute: Fietsen in de Waterdriehoek**
Fietsroute van Alblaserdam naar Dordrecht, 45 km.
- **Fietsroutes in beeld: Kinderdijk en omgeving**
Fietsroutes van 45 kilometer in de omgeving van Kinderdijk.
- **Wandelroute De Molentocht: Kinderdijk te Zuid-Holland**
Wandelroute van ongeveer 20 km, in te korten tot 11 km.
- **Alblasserwaard route**
Fietsroute van 33 km langs het Alblasserbos, Bleskensgraaf, de Donkse Laagten, Kinderdijk en Oud-Alblas.

Dordrecht

Boeken

- **Het eiland van Dordt**
Fietsetappe van 36 of 21 kilometer langs herbestemd (religieus) erfgoed.
- **Huyser, W.**
'Dordt, wat zal ik er van zeggen'

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

Aan de hand van een literaire wandelgids treedt u in de voetsporen van Kees Buddingh, auteur, dichter en ereburger van Dordrecht.

- **Ouweneel, H.**
Molens van Kinderdijk en de West- Alblasserwaard
Gidsje met de beschrijving van de 41 molens in dit gebied. Aangevuld met fiets-, wandel-, schaats- en kanoroutes.

Websites

- **Dordrechts museum**
Het museum heeft een collectie, die ruim 400 jaar Nederlandse schilderkunst omvat: van de 16e eeuw tot nu. De collectie is opgebouwd uit de nalatenschappen van kunstverzamelaar Dupper (collectie 19de-eeuwse schilderijen) en schilder Ary Scheffer (1795-1858), schenkingen van Dordtse verzamelaars van moderne kunst en zelf verzamelde oude kunst, met een zwaartepunt op de 17de eeuw. Er is een sterke verbondenheid met de stad, die o.a. tot uiting komt in het werk van diverse Dordtse schilders zoals Aelbert Cuyp, Ferdinand Bol, Ary Scheffer en Aert Schouman.
- **Het Dordts Patriciershuis. Museum aan de Maas**
Dit huismuseum geeft een indruk van een Dordts patriciërshuishouden aan het einde van de 18e eeuw. Jarenlang was dit Rijksmonument een woonhuis maar de laatste bewoners, de familie Gooshouwer, hebben de authentieke woning en de bijzondere 18e eeuwse privécollecties opengesteld voor het publiek.
- **Fietsroute: fietsen in de Waterdriehoek**
Fietsroute van Alblasserdam naar Dordrecht, 45 km.
- **Het Hof van Nederland**
Wie Het Hof binnenkomt, doorloopt een aantal thema's uit de Dordtse geschiedenis. Zo beleeft de bezoeker Dordrecht als oudste stad van Holland, als eiland van storm en overstromingen en als plek van nationale staatkundige en religieuze betekenis. Centrale rol is weggelegd voor de Statenzaal, waar een bekende regisseur de Eerste Vrije Statenvergadering van 1572 doet herleven in een spraakmakende multimediale voorstelling. Diverse routes lopen vanuit Het Hof naar de stad en verbinden de rijke geschiedenis met de zichtbare wereld van nu.
- **Het Huis van Gijn**
Simon van Gijn (1836 - 1922) was een hartstochtelijk verzamelaar van prenten, wapens, meubels, zilver, keramiek en speelgoed. Alles wat hij kocht kreeg een plaats in zijn huis dat na zijn dood voor het publiek moest worden opengesteld. Zijn verzamelingen zijn samengevoegd met die van de Vereniging Oud-Dordrecht. Ook later is de collectie dankzij schenkingen, legaten en aankopen steeds blijven groeien.
- **Nationaal Baggermuseum**
Het museum laat kennis maken met het heden en het verleden van het baggerbedrijf, in de bakermat Sliedrecht. Historische en moderne modellen van baggervaartuigen vormen de kern van de vaste opstelling. Ze worden aangevuld met een fantastische verzameling oude prenten, foto's en tekeningen. Bovendien zijn er door het museum heen opgebaggerde voorwerpen te vinden, van kanonskogels tot pijpenkoppen. De filmzaal biedt toegang tot een brede collectie films van baggerwerkzaamheden, vanaf de Zuiderzeewerken tot aan Dubai en het Palmeiland.
- **Waterbus, altijd welkom aan boord**
Een netwerk van waterverbindingen en voor anderhalf miljoen reizigers per jaar openbaar vervoer over water naar de Drechtsteden en Rotterdam om bijvoorbeeld een bezoek te brengen aan het Nationaal Baggermuseum of de molens van Kinderdijk.

Routes

- **Fietstochten Vereniging Vrienden van de Voetveren (PDF)**
Startpunt station Dordrecht, 40 kilometer. Route: Dordrecht – Kop van 't Land (veer)– Werkendam (veer, langs het Biesbosch Museum) – Boven-Hardinxveld (veer) – Giessendam - Sliedrecht – Dordrecht (veer).

De Biesbosch

Boeken

Medialijst Reizende Collectie: Kinderdijk, Dordrecht, Biesbosch

- **De Biesbosch... altijd in beweging**
Gidsje met zeven wandelroutes door de Biesbosch
- **Brabant West: De Baronie & De Biesbosch: 19 fietsroutes (30-59 km)**
ANWB fietsgids met onder meer de Biesboschroute.
- **Koorneef, F.**
10 vaarroutes door de Randstad
Gids met vaarroutes, onder meer door de Biesbosch.

Websites

- **Biesbosch MuseumEiland**
Het Biesbosch museum bij Werkendam geeft informatie over verleden, heden en toekomst van de Biesbosch, waar mensen gevochten hebben tegen het water, polders maakten, de natuur naar hun zinnen met een heel eigen griend- en rietcultuur, maar het gebied ook weer ontpolderen en teruggeven aan de natuur. De Biesbosch Beleving is een schaalmodel van de Biesbosch voor educatieve doeleinden. Vanuit het museum is een wandelroute uitgezet en er vaart een fluisterboot voor het publiek.
- **Biesbosch.nu**
Website met informatie over de natuur, geschiedenis en allerlei recreatiemogelijkheden in Nationaal Park de Biesbosch: 25 arrangementen, musea, rondvaarten, kano- en wandelroutes, overnachtingen en groepsactiviteiten.
- **Nationaal Park de Biesbosch**
Officiële website van het park met activiteiten die georganiseerd worden voor publiek en informatie over geschiedenis, beheer, planten, dieren en landschappen.
- **Nationaal Park de Biesbosch, Biesboschcentrum Dordrecht**
Website van het Biesboschcentrum Dordrecht met informatie over haar tentoonstellingen, Groenwinkel, leeshoek en activiteiten voor het publiek om de Biesbosch wandelend, fietsend en varend te verkennen.

Leeskringkoffer; koffer met zeven exemplaren van En het werd stil / C. Pols

Roman over het harde leven van de griendwerker Janus in de Biesbosch zo'n 100 jaar geleden. De hele week van huis, slapen in de schrankkeet, kloven in zijn handen. De Biesbosch is zijn thuis, de stille zijn muziek. Over het armoedige gezinsleven en het altijd dreigende water dat een schamel inkomen oplevert.